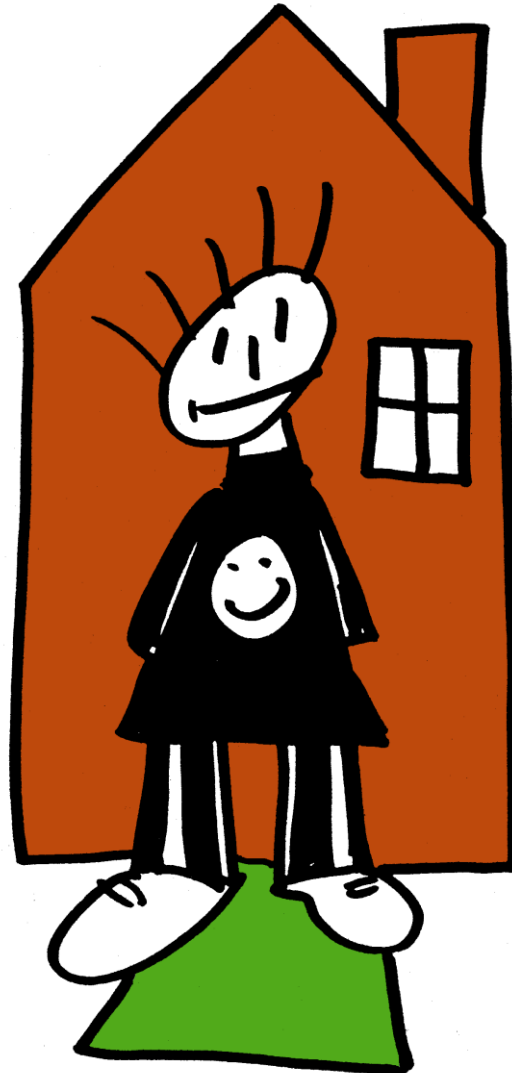

'Thema Wonen'

---

*Elk kind heeft het recht om zo goed mogelijk te leven
en op te groeien.*

*Elk kind moet voldoende kansen krijgen om goed op te groeien.
Als ouders het moeilijk hebben om aan gezonde voeding, genoeg
kleding of een goed huis te geraken, zullen ze geholpen worden.*

Inhoudstafel 'Thema Wonen'

Voorblad

Webschema thema 'Wonen'

Boek 'Dag school! Dag huis! Dag bed!' p.5

Boek 'Anna verhuist' p.6

Boek 'Bij mij thuis' p.8

Boek 'Hé, bouw je mee?' p.9

Boek 'Opgestaan is plaats vergaan' p.10

Boek 'Anna in het bejaardenhuis' p.11

Methodiek 'Bouwmateriaal' p.12

Methodiek 'Huisjes bouwen' p.13

Methodiek 'Straatkinderen' p.14

Methodiek 'Huisje verwissel' p.15

Methodiek 'In de wigwam' p.17

Methodiek 'Tekening naar eigen interpretatie' p.19

Methodiek 'Dakpan versieren' p.22

Methodiek 'Een sleutelbos knutselen' p.24

Methodiek 'Een droomwoning bouwen'	p.26
Methodiek 'Deurhanger maken'	p.28
Methodiek 'Raar!'	p.30
Methodiek 'Een kasteel met een vlag'	p.32
Versje 'Thuis'	p.34
Versje 'In het bos daar staat een huisje'	p.37
Versje 'Mannetje boer'	p.39
Spel 'Prikspeel'	p.41
Spel 'Mini-poppenhuisje'	p.42
Spel 'Droomwoning Playmaïs'	p.43
Bezoek aan een bouwwerf	p.45

Webschema

Boek 'Dag school! Dag huis! Dag bed!'

Korte omschrijving

De begeleider vertelt één of meer verhaaltjes over wonen uit het boek. Er volgt een kringgesprek rond wonen.

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Auteur

Vivian den Hollander en Dagmar Stam

Uitgeverij

Van Holkema & Warendorf

Datum van uitgave

2000

Doelstellingen

- De kleuters luisteren naar enkele verhaaltjes over wonen.
- De kleuters begrijpen dat elk kind een dak boven zijn hoofd nodig heeft.

Duur

Ongeveer 20 minuten

Materiaal

Boek 'Dag school! Dag huis! Dag bed!' (Vivian den Hollander en Dagmar Stam)

Verloop

- 1) De begeleider neemt het boek erbij en vertelt enkele verhaaltjes over het recht op wonen. Hij/zij laat ruimte voor spontane reacties van de kleuters en speelt daarop in.
- 2) De begeleider legt de nadruk op het feit dat alle kinderen een onderdak nodig hebben, dat elk kind recht heeft op wonen.

Tips

Het boek legt ook de link met andere kinderrechten: 'recht op onderwijs', 'recht op verzorging',...

Boek 'Anna verhuist'

Korte omschrijving

"Anna verhuist" is een eenvoudig verhaal over verhuizen, waarin de emoties van het kind centraal staan. Het huis van Anna staat vol met dozen. 'We gaan verhuizen,' zegt mama. Alles gaat in dozen, zodat alle spullen veilig naar het nieuwe huis kunnen. Ook Anna's speelgoed, haar kleertjes en alle boeken. Maar wil Anna wel verhuizen?

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 3 jaar

Auteur

Kathleen Amant

Uitgeverij

Clavis

Datum van uitgave

2019

Verkrijgbaar bij

De bibliotheek

Doelstellingen

- De kleuters laten begrijpen en omgaan met emoties rondom veranderingen en verhuizen
- Het verhaal moedigt kinderen aan om over hun eigen gevoelens met betrekking tot verandering te praten.
- Het benadrukt het recht op wonen

Duur

Ongeveer 20 minuten

Materiaal

Boek 'Anna verhuist'

Verloop

- 1) De begeleider begint met een vraag aan de kinderen: "Wie is er al eens verhuisd of kent iemand die is verhuisd?"
- 2) Bespreek kort hoe verhuizen een mix van emoties kan veroorzaken
- 3) Lees het verhaal van Anna voor en vraag: "Hoe voelt Anna zich bij de verhuis?"
- 4) Nodig de kleuters uit om eigen ervaringen te delen. Vragen zoals: "Wat vond jij het moeilijkst aan verhuizen?" kunnen hierbij helpen
- 5) Moedig een open gesprek aan en toon begrip voor de gevoelens van de kinderen.

Boek 'Bij mij thuis'

Korte omschrijving

De begeleider overloopt het prentenboek 'Bij mij thuis'. De kleuters leren woordjes i.v.m. wonen.

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 3 jaar

Auteur

Deltas

Uitgeverij

Deltas

Doelstellingen

- De kleuters leren (nieuwe) woordjes omtrent wonen.
- De kleuters kunnen de voorwerpen herkennen a.d.h.v. de tekeningen.

Duur

Ongeveer 15 minuten

Materiaal

- Boek: 'Bij mij thuis, woordjes leren' (Deltas)

Verloop

- 1) De begeleider neemt het boekje erbij en overloopt de prentjes. Hij laat eerst de kinderen raden welk voorwerp er wordt afgebeeld. Vervolgens kan men de kleuters eventueel vragen waar men dit voorwerp kan vinden.
- 2) De kleuters kunnen dus raden naar de voorwerpen.
- 3) De begeleider benadrukt dat elk kind nood heeft aan onderdak, dat elk kind recht heeft op wonen.

Tips

De kleuters kunnen zelf andere voorwerpen aanhalen die thuis horen in de badkamer, slaapkamer, keuken en huiskamer.

Boek 'Hé, bouw je mee?'

Korte omschrijving

De begeleider overloopt het doeboekje 'Hé, bouw je mee?'. De kleuters leren zo over het recht op wonen. Stap de werf op... en bouw me aan een huis vol verrassingen.

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Auteur

Delphine Grinberg

Uitgeverij

Davidfonds/Infodok

Doelstellingen

- Al doende leren de kleuters over het recht op wonen.
- Draaiende schijfjes, uitklapbare luikjes en verrassende tekeningen prikkelen de nieuwsgierigheid van de kleuters.

Duur

Ongeveer 15 à 20 minuten

Materiaal

- Boek: 'Bij mij thuis, woordjes leren' (Deltas)

Verloop

- 4) De begeleider neemt het boekje erbij en overloopt de prenten. Hij betreft de kleuters bij de doe-activiteiten. Daarna bespreekt hij met de kleuters wat ze zien. De kleuters reageren en de begeleider speelt hierop in.
- 5) De begeleider benadrukt dat elk kind een dak boven zijn hoofd moet hebben om te kunnen overleven (recht op wonen).

Boek 'Opgestaan is plaats vergaan'

Korte omschrijving

De begeleider vertelt het verhaal 'Opgestaan is plaats vergaan'. Daarna volgt een bespreking over wonen en het recht op wonen. De kleuters praten met de begeleider over hun huis.

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 5 jaar

Auteur

Sofie Geerts en Sylvia Vanden Heede

Uitgeverij

Lannoo nv, Tielt

Doelstellingen

- De kleuters luisteren naar het verhaal omtrent het recht op wonen.
- De kleuters krijgen inzicht in het feit dat iedereen een onderdak nodig heeft.

Duur

Ongeveer 30 minuten

Materiaal

- Boek: 'Opgestaan is plaats vergaan' (Sofie Geerts, Sylvia Vanden Heede)
- Foto's of prenten van verschillende woningen.

Verloop

- 1) De begeleider neemt het boek erbij en vertelt het verhaal. Hij/zij laat ruimte voor spontane reacties van de kleuters en speelt daarop in.
- 2) De reacties worden besproken. Hierbij worden duidelijke afspraken gemaakt, zoals bijvoorbeeld luisteren naar elkaar.
- 3) De begeleider toont vervolgens prenten van verschillende soorten woningen. De begeleider stelt de kleuters de vraag: 'Wat zouden jullie doen, mocht er op een dag iemand anders in jullie huis wonen en jullie noodgedwongen moeten verhuizen?' Tijdens het gesprek kunnen de kinderen hun ervaringen en gevoelens verwoorden. De begeleider legt na afloop de nadruk op het recht op wonen voor elk kind.

Boek 'Anna in het bejaardenhuis'

Korte omschrijving

"Anna in het bejaardentehuis" is een mooi en nuttig boek over een bezoek aan het bejaardenhuis. Anna en mama zijn in het bejaardenhuis want ze gaan bompa bezoeken. In het rusthuis wonen oude mensen, ze worden er goed verzorgd door de verplegers en verpleegsters.

Kinderrecht

- Recht op wonen
- Recht op zorg

Doelgroep

Vanaf 3 jaar

Auteur

Kathleen Amant

Uitgeverij

Clavis

Datum van uitgave

2018

Doelstellingen

- Kinderen laten kennismaken met het bejaardentehuis
- Het verhaal moedigt begrip en vriendelijkheid aan tegenover ouderen
- Het benadrukt het recht op wonen, zorg en liefde

Duur

Ongeveer 20 minuten

Materiaal

Boek 'Anna in het bejaardenhuis'

Verloop

- 1) De begeleider begint met een vraag aan de kinderen: "Wie heeft er wel eens gehoord van een bejaardentehuis?" of "Wie kent iemand die daar woont?"
- 2) De begeleider leest het verhaal "Anna in het bejaardenhuis voor" en vraagt "Wat denken jullie dat Anna voelt wanneer ze op bezoek gaat bij bompa in het bejaardentehuis?"
- 3) Laat de kinderen hun eigen ervaringen delen in een kringgesprek over een bezoek aan het bejaardentehuis. Moedig een open gesprek aan en toon begrip voor de gevoelens van de kinderen.

Methodiek 'Bouwmateriaal'

Korte omschrijving

De kleuters maken op een speelse manier kennis met het recht op wonen a.d.h.v. gereedschap/bouwmateriaal.

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Doelstellingen

- De kleuters leven zich op een speelse manier in in het bouwen van een huis.
- De kleuters beseffen dat elk kind recht heeft op een dak boven zijn hoofd.

Duur

Ongeveer 15 minuten

Materiaal

- Helm
- Hamer
- Schroevendraaier
- Nagels

Verloop

- 1) De kleuters zitten in de kring. De begeleider haalt het gereedschap erbij en vraagt de kinderen als ze deze materialen kennen. Hierbij laat zij/hij de materialen rond gaan in de groep.
- 2) De begeleider kan de kinderen omtrent deze materialen enkele vragen stellen, zoals bijvoorbeeld: 'Draagt iemand deze helm omdat hij deze mooi vindt?' 'Draagt hij dit omdat de zon schijnt?' enz. (Hierbij kan een link gelegd worden met het recht op bescherming.)
- 3) Op het einde wordt nogmaals de link gelegd naar het 'recht op wonen' (en eventueel het 'recht op bescherming').
- 4) De begeleider benadrukt dat het nodig is dat elk kind een dak boven zijn/haar hoofd heeft. De kleuters begrijpen dat elk kind recht heeft op wonen.

Tips

- U kan bij deze methodiek het boek: 'Hé, bouw je mee?' gebruiken.

Methodiek 'Huisjes bouwen'

Korte omschrijving

De kleuters kunnen zelf een huisje bouwen met blokken. Daarna kunnen ze over hun eigen huis vertellen. Op die manier maken ze kennis met het recht op wonen.

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Doelstellingen

- De kleuters leren dat er verschillende soorten woningen bestaan.
- De kleuters zien in dat iedereen recht heeft op een woning.

Duur

Ongeveer 1 uur

Materiaal

Blokkenkist

Verloop

- 1) De kleuters worden in kleine groepjes ingedeeld en gaan ergens in het klaslokaal zitten waar er blokken verspreid liggen.
- 2) De begeleider vertelt dat er een enorme storm geweest is die de huisjes heeft vernield en dat de kleuters de huisjes moeten heropbouwen. De kleuters mogen vrij kiezen welk huis ze maken.
- 3) Na het bouwen van de huisjes mag elk groepje kleuters zijn huisje voorstellen aan de anderen. Ze vertellen bijvoorbeeld voor wie het huisje is, met hoeveel ze er kunnen wonen, ...
- 4) Er volgt een kringgesprek. De kleuters kunnen vertellen hoe hun eigen huis er uit ziet: is het een groot huis, wonen ze in een flat, is er een tuin, ...
- 5) De begeleider vraagt de kleuters hoe het zou zijn mochten ze geen woning hebben. De kleuters denken erover na en reageren. De begeleider benadrukt dat elk kind een woning nodig heeft (recht op wonen).

Tips

- De kleuters kunnen een droomhuis tekenen, schilderen, nabouwen in karton, ...

Methodiek 'Straatkinderen'

Korte omschrijving

De kleuters leren op een speelse wijze dat niet iedereen een huis heeft om in te wonen (recht op wonen).

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Doelstellingen

- De kinderen leren dat niet iedereen een huis heeft.
- Ze ervaren op een speelse wijze hoe straatkinderen zich voelen en zich moeten beschutten.

Duur

Ongeveer 30 minuten

Materiaal

- Kartonnen dozen
- Vuilniszakken
- Karton
- Dekens

Verloop

- 1) De kleuters gaan in een kring zitten en de begeleider legt het materiaal in het midden van de kring. Hij/zij vertelt een verhaaltje over een kindje dat geen huis heeft om in te wonen en dat dit kindje op straat leeft. Het kindje moet zelfbescherming zoeken om zich te beschutten.
- 2) De kleuters moeten zelf zo snel mogelijk proberen om zich met de materialen, die in het midden van de kring liggen, te beschutten.
- 3) Na het spel volgt er een kringgesprek over het 'recht op wonen'. De kinderen kunnen hierbij hun reacties weergeven omtrent de bescherming die zij gebruikten tijdens het spel.
- 4) De begeleider legt de nadruk op het recht op wonen voor iedereen!

Tips

Er kan een link gelegd worden met het 'recht op bescherming'.

Men kan een sloppenwijk in de klas maken, bijv. met allerlei kartonnen dozen

Methodiek 'Huisje verwissel'

Korte omschrijving

Op het teken 'In je huisje' zoeken de kleuters zo snel mogelijk een plaatsje in een hoepel. Op het teken 'Huisje verwissel' verwisselen de kleuters zo snel mogelijk van hoepel.

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Boek

Speelkriebels voor kleuters. Een ontwikkelingsgerichte kijk op bewegingsspele.

Auteur

Veerle Florquin en Els Bertrands

Uitgeverij

Acco

Datum van uitgave

1999

Te verkrijgen bij

De boekhandel

Doelstellingen

- De kleuters zijn alert voor de verschillende opdrachten.
- De kleuters zien in dat iedereen recht heeft op een woning.

Duur

Ongeveer 30 min.

Materiaal

- Hoepels (evenveel als aantal kinderen)
- In plaats van hoepels kan men ook versleten binnenbanden van fietsen of krijtcirkels gebruiken.
- Een grote zaal/plaats

Verloop

- 1) De hoepels worden verspreid in de zaal. De begeleider nodigt de kleuters uit om een plaatsje te zoeken in een hoepel.
- 2) De kleuters lopen door de zaal. Op het signaal 'In je huisje!' gaan de kinderen zo snel mogelijk in een hoepel staan. Dit wordt enkele keren herhaald.
- 3) Wanneer de begeleider 'Huisje verwissel!' roept, verwisselen de kinderen zo vlug mogelijk van hoepel. Dit wordt enkele keren herhaald.
- 4) De kleuters vormen een kring en gaan zitten. De begeleider vraagt hen wie al eens in een andere woning (dan die van zichzelf) ging slapen. De kinderen reageren (bijv. logeren bij grootouders, bij een klasgenootje, ...). De begeleider vraagt de kinderen hoe ze dat vonden, hoe ze zich daarbij voelden, waar ze het liefst wonen, bij wie ze het liefst wonen, enz. De kinderen reageren en de begeleider speelt hierop in. Er wordt de kinderen gevraagd hoe het zou zijn mochten ze geen woning hebben om te slapen, om te wonen, ... De begeleider benadrukt dat elk kind nood heeft aan een dak boven het hoofd, dat elk kind recht heeft op een woning.

Tips/varia

- De begeleider kan de materiaalopstelling veranderen, bijv.: Hij/zij kan de hoepels aan weerszijden van het lokaal leggen. Op 'Huisje verwissel!' zoeken de kleuters een hoepel aan de overkant op.
- Op het teken van 'Huisje verwissel!' moeten de kleuters met elkaar afspreken om van hoepel te veranderen. Ze moeten de aandacht van een kleuter trekken door bijvoorbeeld te wuiven. Ze verwisselen dan pas met elkaar van hoepel.

Methodiek 'In de wigwam'

Korte omschrijving

Op het teken 'Oef' springen de kleuters zo snel mogelijk recht, lopen ze rond de kring en proberen ze om als eerste voor de eigen wigwam plaats te nemen.

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 5 jaar

Boek

Speelkriebels voor kleuters. Een ontwikkelingsgerichte kijk op bewegingsspelen.

Auteur

Veerle Florquin en Els Bertrands

Uitgeverij

Acco

Datum van uitgave

1999

Te verkrijgen bij

De boekhandel

Doelstellingen

- De kleuters zijn alert voor de verschillende opdrachten.
- De kleuters begrijpen dat ieder kind recht heeft op wonen.

Duur

Ongeveer 20 min.

Materiaal

- Krijt
- Een grote zaal/plaats

Verloop

- 1) De begeleider tekent twee kringlijnen. De kleutergroep wordt in twee helften verdeeld. Eén helft (indianen) gaat in kleermakerszit op de buitenste kringlijn zitten. Voor elke indiaan gaat een kleuter (wigwam) in spreidstand staan.
- 2) Als de begeleider 'Oef!' roept, springen alle indianen recht, lopen ze in de afgesproken richting rond de wigwams en proberen ze zo snel mogelijk voor de eigen wigwam neer te zitten. Wie zit eerst voor de eigen wigwam neer? Na drie spelbeurten worden de rollen omgewisseld.
- 3) De kleuters vormen een kring en gaan zitten. De begeleider vraagt hen wie in een wigwam woont. Er wordt ook gevraagd als de kinderen personen kennen die in een wigwam wonen. De kinderen reageren. De begeleider benadrukt dat mensen dikwijls in verschillende soorten woningen wonen, dat elk kind recht heeft op een woning.

Tips/varia

- De opdracht kan op verschillende manieren moeilijker gemaakt worden, bijv.: de indianen gaan op de binnencirkel zitten; op het 'Oef'-signaal kruipen de kinderen door de wigwam (onder de benen van de partner), lopen rond de kring, kruipen weer door de wigwam en gaan zitten.
- De begeleider kan de kleuters foppen door andere signalen te geven, bijv.: 'Hoi!' Wie fout reageert, slaat een beurt over.

Methodiek 'Tekening naar eigen interpretatie'

Korte omschrijving

De kinderen illustreren op een creatieve manier het recht op wonen.

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 5 jaar

Doelstellingen

- De kleuters interpreteren het recht op wonen a.d.h.v. de kinderrechtenprent.
- De kleuters maken een creatieve illustratie a.d.h.v. een eigen interpretatie.

Duur

Ongeveer 30 minuten.

Materiaal

- De prent 'Recht op wonen'
- (Gekleurd) papier
- Stiften, vetkrijtjes, potloden, schaar, lijm, tijdschriften, verf, verfborstels, ...

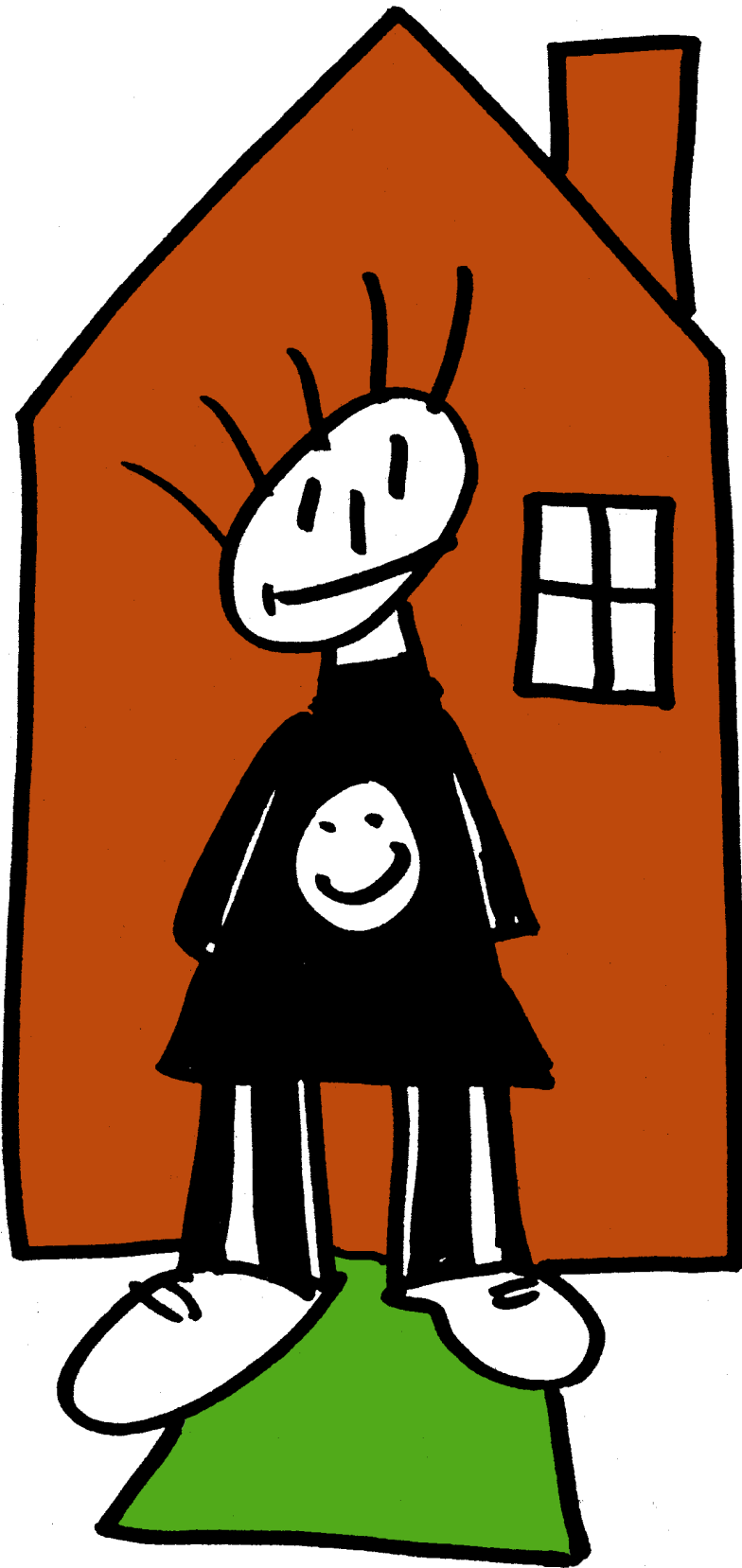
Verloop

1. De kleuters zitten in de kring. Er wordt vertrokken vanuit de kinderrechtenprent 'Recht op wonen'. De kleuters verwoorden wat ze zien op de prent. De leid(st)er ondersteunt. Er wordt gewezen op het feit dat elk kind in een woning moet leven om te kunnen ontwikkelen en overleven.
2. De kinderen gaan aan de tafel zitten. Ze krijgen allen een blad en er ligt heel wat knutselmateriaal op tafel.
3. De kleuters mogen de inhoud van de prent 'Recht op wonen' op een creatieve manier verwerken. Hun interpretatie van de prent mogen ze creatief uiten met de verschillende knutselmateriaal die op de tafel liggen.
4. Er volgt een nabespreking in de kring waar de verschillende werkjes worden bekeken. De kinderen mogen iets vertellen bij hun knutselwerk als ze dat willen. De leid(st)er ondersteunt waar nodig. Er wordt benadrukt dat elk kind recht heeft op een woning.

Tips/variantie

- Zoals de kinderrechtenprent 'Recht op wonen', kunnen de kinderen een tekening/schilderij/... van zichzelf voor hun eigen woning maken.
- Men kan de knutselwerkjes in de klas ophangen.
- Men kan enkele knutselwerkjes aan de kinderrechtenmuur bevestigen.
- Er kan een tentoonstelling georganiseerd worden op school waar alle knutselwerkjes en interpretaties van kinderrechten worden tentoongesteld. De ouders kunnen uitgenodigd worden naar de tentoonstelling.
- Men kan de techniek 'monotypes' toepassen bij het verwerken van de kinderrechtenprent.
- Een monotype is een druktechniek: op een glasplaat wordt met de inktrol gelijkmatig drukinkt over de glasplaat gerold. De kinderen tekenen daarin met hun vingers of een wattenstaafje. Er wordt een vel tekenpapier over de glasplaat (en de drukinkt) gelegd. Met de binnenkant van de hand wordt zachtjes over het tekenpapier gewreven. Het papier wordt voorzichtig weggehaald en de afdruk is klaar!
- Een andere manier is: de drukinkt gelijkmatig uitrollen over de glasplaat, direct een vel tekenpapier op de drukinkt leggen en met een potlood een tekening maken op de achterkant van het tekenpapier.
- Ten slotte het tekenpapier van de glasplaat halen en de afdruk is klaar. (**LET OP:** niet met de vingers op het papier drukken, tenzij precies dat effect bekomen wil worden.)

Kinderrechtswinkel VZW

THEMA WONEN
2023

Methodiek 'Dakpan versieren'

Korte omschrijving

De kleuters versieren een dakpan. De dakpan kan (eventueel buiten) aan de inkom van hun woning liggen als verwelkoming.

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 5 jaar

Doelstellingen

- De kleuters maken een verwelkoming om aan hun woning te leggen.
- De kleuters beseffen dat elk kind recht heeft op een dak boven zijn hoofd.

Duur

Ongeveer 30 minuten

Materiaal

- Een oude dakpan
- Een schaar
- Lijm (Multi Coat Mat)
- Sponsje
- Acrylverf
- Servet met leuke afbeelding
- Eventueel lak
- Een (afgewerkte) versierde dakpan

Verloop

- 1) De kleuters zitten in de kring. De begeleider neemt er een dakpan bij. Hij/zij vraagt de kleuters wat het voorwerp is, wat de functie ervan is, enz. De kleuters reageren. Er komt een kringgesprek op gang rond wonen. De begeleider zegt dat de kleuters een dakpan mogen versieren om dan later aan de inkom van hun woning te leggen. Hij/zij toont eventueel een voorbeeld van een versierde dakpan.
- 2) De kleuters gaan aan de tafels zitten en ze maken een oude dakpan schoon.
- 3) Een dakpan is meestal rood of zwart. Aangezien servetten erg doorzichtig zijn, moeten de dakpannen eerst een lichte kleur krijgen (bijv. geel of wit). De kleuters schilderen hun dakpan met een lichte kleur acrylverf.

- 4) De kleuters zoeken een servet met een leuke afbeelding. Ze knippen de afbeelding uit (zoals zij het mooi vinden, bijv. allemaal losse stukjes of een geheel stuk). De kleuters pulken alle achterliggende witte vellen van het servet. Er blijft een heel dun laagje papier over.
- 5) De kleuters smeren hun dakpan met lijm in (speciale lijm: Multi Coat Mat). Voor grote afbeeldingen moet dit in delen gebeuren. De kleuters leggen hun servet er op en strijken het voorzichtig glad (zodat er geen kreukels in het servet komen). Het aandrukken gebeurt het best met een sponsje. Vervolgens over het geheel weer lijm smeren.
- 6) Als alles droog is, kan de kleuter er eventueel zijn naam opschrijven. De begeleider kan het woord 'WELKOM' voorschrijven, en de kleuter kan het naschrijven op zijn/haar dakpan.
- 7) Als afwerking kunnen de kleuters het geheel 'sponsen' met een wat donkere kleur om de dakpan een wat ouder uiterlijk te geven (of gewoon om het geheel nog meer kleur te geven).
- 8) De dakpan kan nog afgelakt worden indien men die wil buiten zetten.
- 9) De kleuters nemen hun dakpan mee naar de kring. Ze kunnen de dakpannen van hun klasgenoten bekijken. De begeleider benadrukt dat iedereen nood heeft aan een dak boven zijn hoofd, maar dat dat daarom niet uit dakpannen moet bestaan. In andere landen gebruikt men niet altijd dakpannen, maar daar hebben de kinderen toch een dak/woning (uit andere materialen). De kleuters begrijpen dat elk kind recht heeft op wonen.

Tips/varia

Deze activiteit kan aangebracht worden als er voldoende begeleiders in de klas aanwezig zijn. Er kunnen bijvoorbeeld ouders uitgenodigd worden in de klas om de activiteit te helpen begeleiden.

Men kan als alternatief voor de servettechniek, de dakpan schilderen (en vervolgens vernissen).

Methodiek 'Een sleutelbos knutselen'

Korte omschrijving

De kleuters knutselen een sleutelbos.

Kinderrecht

Recht op wonen

Recht op privacy

Doelgroep

Vanaf 5 jaar

Doelstellingen

- De kinderen denken na over verschillende aspecten van hun woning.
- De kleuters knutselen een persoonlijke sleutelbos.
- De kleuters begrijpen dat elk kind recht heeft op wonen.

Duur

Ongeveer 30 min.

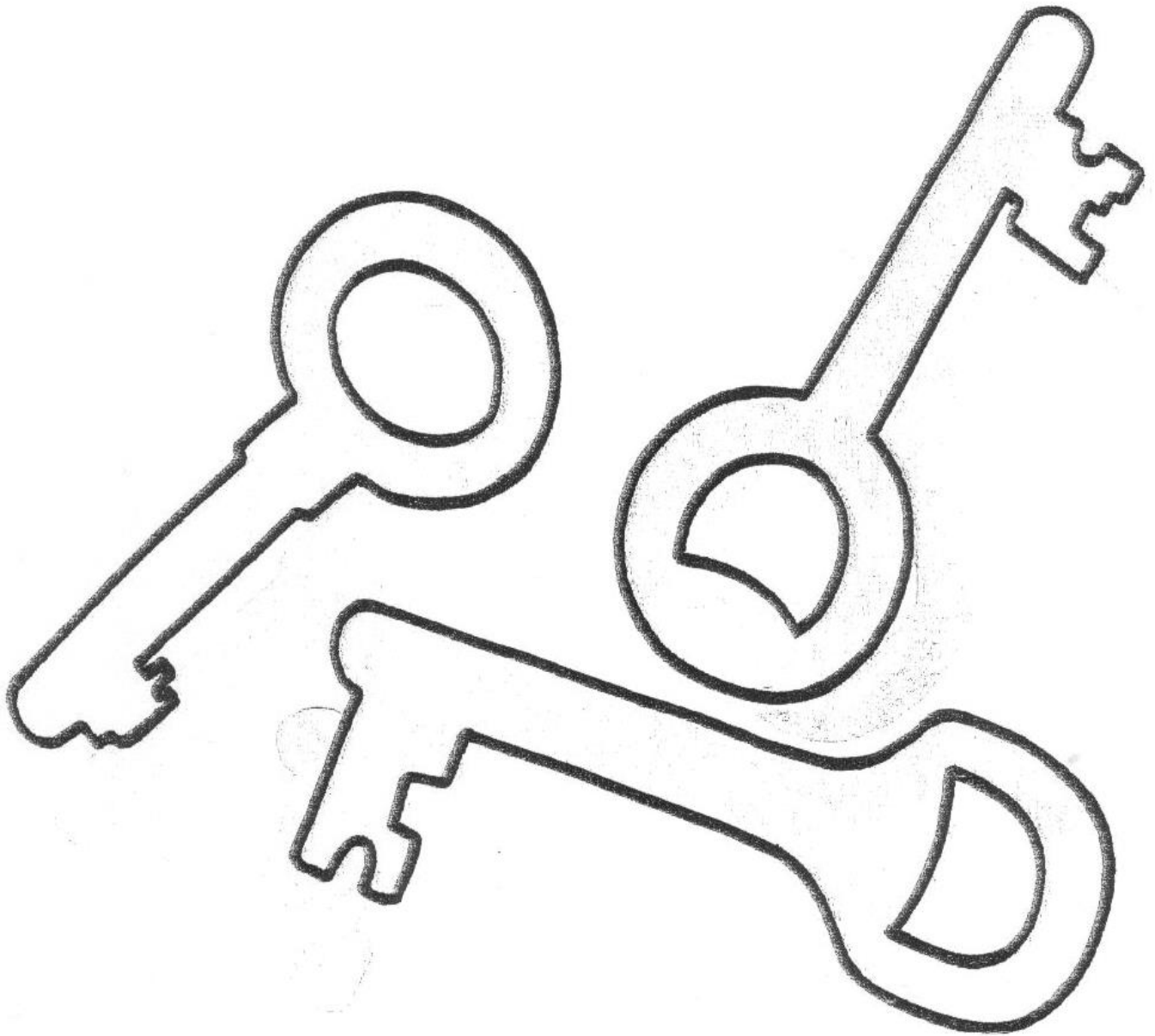
Materiaal

- Macramé (verschillende kleuren)
- Blad met afbeeldingen van verschillende sleutels
- Karton
- Stiften, kleurpotloden, ...

Verloop

- 1) De kleuters zitten in de kring. De begeleider toont zijn/haar sleutelbos. Hij/zij vraagt wat dit is. De kleuters reageren en vertellen wie dat nog heeft, waarom, ...
- 2) De begeleider geeft de kinderen de opdracht een persoonlijke sleutelbos te maken. De kleuters denken na over wat ze belangrijk vinden in hun woning, wat ze zo belangrijk vinden zodat ze het achter slot en grendel zouden willen steken.
- 3) De kinderen mogen aan de tafels gaan zitten. Ze plakken het 'sleutelblad' op karton en knippen de verschillende sleutels uit. Zij mogen de sleutels zodanig versieren zodat het duidelijk is wat ze graag achter een slot zouden steken.
- 4) De kinderen kiezen een kleur (macramé) om hun sleutels aan te bevestigen.
- 5) De kinderen kunnen in de kring de sleutelbossen van hun klasgenoten bekijken. De begeleider vraagt de kinderen waarvoor ze de sleutels zouden gebruiken. De begeleider legt hierbij de nadruk dat elk kind de nood heeft aan een dak boven zijn/haar hoofd, aan privacy in zijn/haar woning, dat elk kind recht heeft op wonen.

Kinderrechtswinkels vzw

Methodiek 'Een droomwoning bouwen'

Korte omschrijving

De kleuters bouwen een droomwoning (groepswerk).

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 5 jaar

Doelstellingen

- De kinderen denken na over hoe hun droomwoning er uit ziet.
- De kleuters begrijpen dat elk kind recht heeft op wonen.

Duur

Ongeveer een uur.

Materiaal

- Een grote kartonnen doos
- Verf
- Schorten
- Gekleurd papier
- Lijm, scharen
- Verschillende soorten papier
- Kleine kartonnen doosjes
- Kosteloos materiaal

Verloop

- 1) De kleuters zitten in de kring. De begeleider vraagt hen waar ze wonen (bijv. een huis, appartement, ...). De kleuters reageren. Ze vertellen waarom ze er graag/niet graag wonen, wat ze graag anders zouden willen aan hun woning, enz.
- 2) De begeleider geeft de kinderen de opdracht hun droomhuis te maken. De kleuters worden verdeeld in groepjes van vier. Elk groepje krijgt een hele grote kartonnen doos (dit wordt hun woning). Ze mogen de doos versieren, beschilderen, inkleden, onderverdelen in verschillende ruimtes, enz. Ze mogen er hun droomhuis van maken. Het is belangrijk om de kinderen een ruim aanbod kosteloos materiaal te geven waarmee ze aan de slag kunnen (stimuleren van de creativiteit).

- 3) De afgewerkte droomwoningen worden in de gang geplaatst. De kleuters kunnen de woning van hun klasgenoten bekijken. De begeleider kan de verschillende droomwoningen met de kleuters bespreken. Elk groepje kan uitleg geven over hun droomwoning.
- 4) De begeleider vraagt de kinderen waarom ze verschillende kamers in de woning maakten, wat ze leuk vinden aan hun droomwoning, wat ze belangrijk vinden aan een woning, ... De begeleider legt hierbij de nadruk dat elk kind de nood heeft aan een dak boven zijn/haar hoofd, dat elk kind recht heeft op wonen.

Tips/variantie

- Er kan een tentoonstelling over 'droomwoningen' (recht op wonen) georganiseerd worden op school.
- De woningen kunnen in de hoeken geplaatst worden zodat de kleuters er kunnen in spelen tijdens het vrij spel.
- Dit groepswerk kan men herleiden tot een individueel werk, door de kinderen hun droomwoning te laten knutselen in een schoendoos.

Methodiek 'Deurhanger maken'

Korte omschrijving

De kleuters maken een deurhanger (om bijvoorbeeld aan hun kamerdeur in hun woning te hangen).

Kinderrecht

Recht op privacy

Doelgroep

Vanaf 5 jaar

Doelstellingen

- De kleuters maken een deurhanger met een persoonlijke boodschap op.
- De kleuters beseffen dat elk kind recht heeft op privacy.

Duur

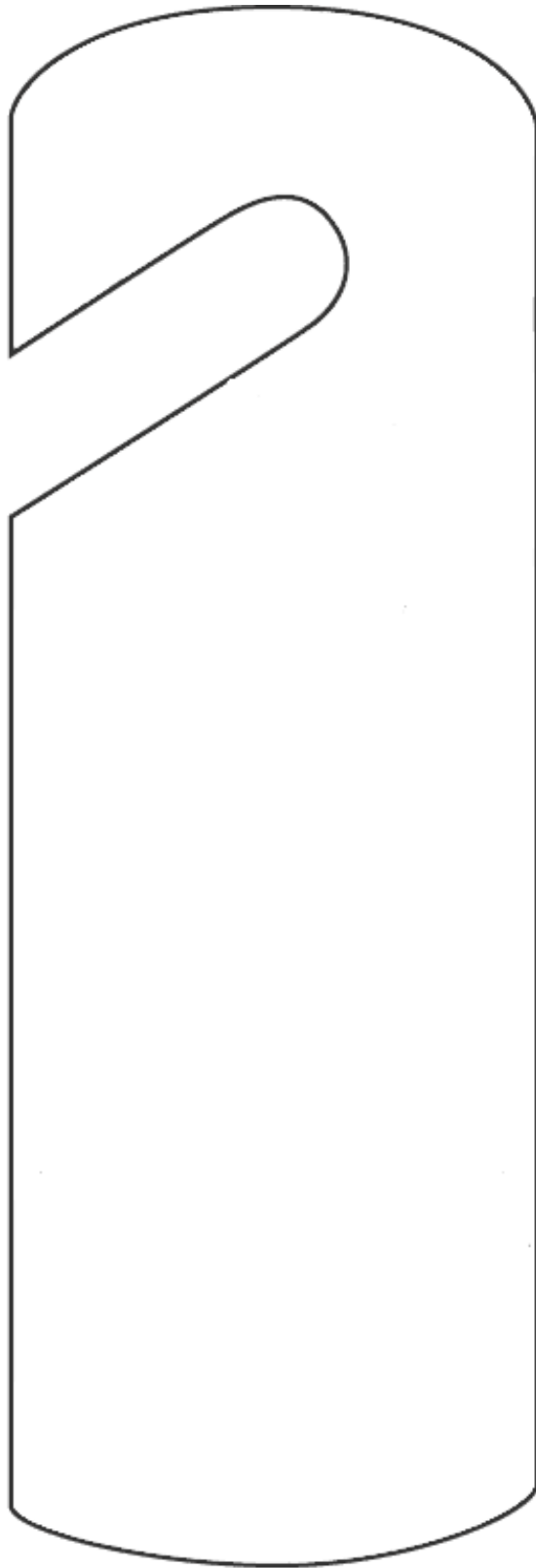
Ongeveer 20 minuten

Materiaal

- Een blanco deurhanger
- Een stuk karton
- Lijm
- Kleurpotloden/stiften
- Een schaar

Verloop

- 1) De kleuters zitten in de kring. De begeleider neemt er een deurhanger bij. Hij/zij vraagt de kleuters wat het voorwerp is, wat de functie ervan is, enz. De kleuters reageren. Er komt een kringgesprek op gang rond wonen, eigen kamer en privacy. De begeleider zegt dat de kleuters een deurhanger mogen versieren om dan later aan hun slaapkamerdeur/speelkamerdeur/... te hangen. De kleuters mogen de deurhanger zodanig versieren zodat er een boodschap op staat. Bijvoorbeeld: ze tekenen speelgoed, d.w.z. 'Opgelet, ik ben aan het spelen.' Of ze tekenen een bed, d.w.z. 'Ssst, ik slaap.'
- 2) De kleuters gaan aan de tafels zitten. Ze krijgen allen een blanco deurhanger. Ze tekenen een boodschap op de deurhanger. Vervolgens wordt de hanger op een stuk karton gekleefd en uitgeknipt. De deurhanger is klaar!
- 3) De kleuters nemen hun hanger mee naar de kring. Ze kunnen de deurhangers van hun klasgenoten bekijken. De begeleider benadrukt dat iedereen nood heeft aan een plekje waar hij/zij zich goed voelt. Daar hoeft niet telkens een volwassene bij te zijn. De kleuters begrijpen dat elk kind recht heeft op privacy.

Kinderrechtswinkels vzw

Methodiek 'Raar!'

Korte omschrijving

De kinderen luisteren naar het versje. Vervolgens tekenen ze het huis verder zoals ze in het versje horen.

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 5 jaar

Tijdschrift

Doremi B16 - 00-01

Auteur

Kristien Van der Perre

Uitgeverij

Averbode

Datum van uitgave

Schooljaar 2000 - 2001

Doelstellingen

- De kleuters tekenen het huis zoals het versje beschrijft.
- De kleuters fantaseren over hun droomwoning.
- De kleuters beseffen dat ze recht hebben op een woning.

Duur

30 min.

Materiaal

- Speelwerkblad 'Raar' (Doremi)

Verloop

- 1) De kinderen zitten aan de tafels. Ze krijgen allen het speelwerkblad. Ze bekijken het huis en reageren, bijv. Wat zien ze op de prent? Is er iets raar?

- 2) De begeleider vertelt de kleuters dat hij/zij misschien wat duidelijkheid kan scheppen met het versje. De begeleider zegt het versje op. De kleuters luisteren. Vervolgens nemen de kleuters allen een potlood, de begeleider zegt het versje nogmaals. Terwijl de begeleider het versje zegt, tekenen de kleuters wat ze horen (op hun speelwerkblad).
- 3) De kleuters nemen hun blad mee naar de kring en vertellen wat ze zien. Er wordt een link gelegd naar hun leefwereld (woning), bijv. Leven jullie ook in zo'n rare woning? Zou je graag in zo'n woning wonen? Hoe ziet je droomwoning eruit? Hoe zou het zijn mocht je geen woning hebben?
- 4) De begeleider laat ruimte voor spontane reacties van de kleuters en speelt daarop in.
- 5) De begeleider legt uit dat alle kinderen recht hebben op een woning.

Methodiek 'Een kasteel met een vlag'

Korte omschrijving

De kinderen versieren de verschillende woningen (volgens de opdrachten van de begeleider).

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 5 jaar

Tijdschrift

Doremi B16 - 00-01

Auteur

Riet Wille, Jean-Luc Englebert

Uitgeverij

Averbode

Datum van uitgave

Schooljaar 2000 - 2001

Doelstellingen

- De kleuters maken kennis met verschillende woningen.
- De kleuters beseffen dat elk kind een woning nodig heeft.

Duur

15 min.

Materiaal

Speelwerkblad 'Een kasteel met een vlag' (Doremi)

Verloop

- 1) De kinderen zitten aan de tafels. Ze krijgen allen het speelwerkblad.
- 2) De begeleider bespreekt de verschillende woningen/gebouwen. Ze vraagt de kinderen wat ze zien op hun blad. Op die manier komen de verschillende woningen aan bod. De kleuters leren eventueel nieuwe begrippen (bijv. 'de chalet') kennen.

- 3) De begeleider vertelt de kinderen dat de tekenaar enkele zaken vergat te tekenen. Namelijk, strepen op de tent... Een vlag op het kasteel... Enz.
- 4) De kleuters nemen hun blad mee naar de kring en vertellen wat ze zien. Er wordt een link gelegd naar hun leefwereld (woning), bijv. Wie woonde al eens in een chalet? Wie sliep als eens in een tent? Hoe zou het zijn mocht je geen onderdak hebben?
- 5) De begeleider laat ruimte voor spontane reacties van de kleuters en speelt daarop in.
- 6) De begeleider legt uit dat alle kinderen recht hebben op een onderdak.

Versje 'Thuis'

Korte omschrijving

De begeleider brengt het versje aan. N.a.v. dit versje wordt benadrukt dat elk kind recht heeft op een woning.

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 5 jaar

Auteur

T. Van Lieshout

Uitgeverij

Leopold

Datum van uitgave

1992

Doelstellingen

- De kleuters leren en bespreken het versje.
- De kleuters beseffen dat ze een onderdak nodig hebben om te overleven.

Duur

30 min.

Materiaal

Versje 'Thuis'. (uit: 'Multiple noise')

Verloop

- 1) De begeleider zegt het versje op. Hij/zij laat ruimte voor spontane reacties van de kleuters en speelt daarop in. Het aanbrenge van het versje kan gespreid worden over verschillende dagen. Het versje kan aangebracht worden aan de hand van prenten, echte voorwerpen, ...
- 2) De kleuters krijgen (onthouden) allen één zin uit het versje. Ze mogen die om de beurt zeggen. Zo wordt het hele versje gezegd door de medewerking van elke kleuter.
- 3) De kleuters leren het versje opzeggen.

- 4) De begeleider vraagt waar mensen kunnen wonen (bijv. in een huis, appartement, hut, boot, enz.) en waar dieren kunnen wonen (bijv. schelp, hol, enz.). De begeleider benadrukt dat elk kind een dak boven zijn/haar hoofd nodig heeft (recht op wonen).

Tips/varia

De kinderen kunnen een tekening maken van een woning waar ze graag zouden in wonen mochten ze niet in een huis/appartement/... wonen (er komen enkele alternatieve woningen aan bod in het versje).

THUIS

Het hoeft geen muur te zijn
met ruit en dak
Het mag van hout
of rots
of klei
of blad
of ijs.

Een boot op het water
ja, een wagen op reis.
Een hutje mag,
een hol
of een paleis.
Een schelp van slak,
een nest op tak.
In paramaribo
of Praag
of in Parijs.

Als er maar iemand is
die roept: Kom thuis!

Ik zal het wel verstaan.
Elke taal bedoelt hetzelfde huis.

Ted van Lieshout, Multiple noise, Leopold, 1992

Versje 'In het bos daar staat een huisje'

Korte omschrijving

De begeleider leert de kleuters het versje aan. N.a.v. dit versje wordt benadrukt dat alle kinderen recht hebben op een woning

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Van 4 jaar

Auteur

Uitgeverij

Datum van uitgave

Doelstellingen

- De kleuters leren en bespreken het versje.
- De kleuters beseffen dat ze recht hebben op een woning.

Duur

30 min.

Materiaal

Versje 'In het bos daar staat een huisje'

Verloop

- 1) De begeleider zegt het versje op. Hij/zij laat ruimte voor spontane reacties van de kleuters en speelt daarop in.
- 2) De kleuters leren het versje opzeggen.
- 3) De begeleider legt uit dat alle kinderen recht hebben op een woning.

In het bos daar staat een huisje,
'k keek eens door het vensterraam,
kwam een haasje aangelopen,
't klopte aan de deur.
Help mij, help mij uit de nood,
want de jager schiet mij dood.
Laat mij in uw huisje klein,
'k zal u dankbaar zijn!

Versje 'Mannetje Boer'

Korte omschrijving

De begeleider leert de kleuters het versje aan. N.a.v. dit versje wordt benadrukt dat alle kinderen recht hebben op een woning.

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Van 4 jaar

Auteur

L. Witvlied

Uitgeverij

Querido

Datum van uitgave

2000

Doelstellingen

- De kleuters leren en bespreken het versje.
- De kleuters beseffen dat ze een woning nodig hebben om te overleven.

Duur

30 min.

Materiaal

Versje 'Mannetje Boer' (uit 'Binnen en buiten')

Verloop

- 1) De begeleider zegt het versje op. Hij/zij laat ruimte voor spontane reacties van de kleuters en speelt daarop in.
- 2) De kleuters leren het versje opzeggen.
- 3) De begeleider legt uit dat alle kinderen recht hebben op een woning. De kinderen denken na hoe het zou zijn mochten ze geen woning hebben. De kinderen reageren en beseffen dat ze een onderdak nodig hebben.

Mannetje boer

Huisje bouwen
een deurtje ervoor
een dakje erop

en binnenin zit
mannetje boer
met een pet
op zijn kop.

Bron: Binnen en buiten, L. Witvliet, Querido, 2000

Spel 'Prikspel'

Korte omschrijving

De kleuters maken op een speelse wijze (a.d.h.v. een prikset) kennis met het 'recht op wonen'.

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Doelstellingen

- De kleuters krijgen op een speelse wijze via het prikspel inzicht in het feit dat er verschillende soorten woningen zijn.
- De kleuters begrijpen dat elk kind nood heeft aan een dak boven zijn/haar hoofd.

Duur

Ongeveer 20 minuten

Materiaal

- Prenten van verschillende woningen
- Matje
- Priknaald

Verloop

- 1) De kinderen gaan aan in de kring zitten. Ze krijgen allen een prent van een bepaalde woning (bijv. huis, wigwam, ...).
- 2) Deze prenten worden vergeleken met elkaar en besproken.
- 3) De kleuters mogen aan de tafels gaan zitten en de prent uitprikken (en inkleuren).
- 4) Na het prikken volgt een kringgesprek i.v.m. het recht op wonen. De begeleider overloopt de verschillende soorten woningen. De kleuters kunnen hierbij hun reacties kwijt. Er wordt uitgelegd dat men in andere werelddelen soms in andere woningen woont (naargelang het weer, levensmiddelen, enz.).
- 5) De begeleider benadrukt dat elk kind nood heeft aan een dak boven zijn/haar hoofd, dat elk kind recht heeft op wonen.

Spel 'Mini - poppenhuisje'

Korte omschrijving

De kleuters beseffen op een speelse wijze (a.d.h.v. een speelgoedhuis) dat elk kind een onderdak nodig heeft.

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 3 jaar

Uitgeverij

Jumbos Toy International (H.K.) GO., LTD.

Doelstellingen

- De kinderen krijgen op een speelse wijze inzicht in de opbouw van een huis, bijvoorbeeld dat er een keuken aanwezig is, een badkamer, twee slaapkamers, ...
- De kleuters begrijpen dat elk kind recht heeft op wonen.

Duur

Ongeveer 30 minuten

Materiaal

Speelgoedhuis

Verloop

- 1) De kleuters worden in kleine groepjes verdeeld (groepjes van ongeveer 3 kleuters).
- 2) Eén groepje kan het huis volledig onderzoeken, alles uitproberen, ...
- 3) De begeleider kan, nadat alle groepjes met het huis hebben gespeeld, het huis met de kleuters bespreken. Hij/zij vraagt hoe hun huis eruitziet, of alle huizen gelijk zijn, zo komt een kringgesprek op gang.
- 4) De begeleider legt hierbij de nadruk dat elk kind de nood heeft aan een dak boven zijn/haar hoofd.

Tips

De kleuters kunnen na het kringgesprek eventueel een tekening maken over hun huis.

Spel 'Droomwoning Playmaïs'

Korte omschrijving

De kleuters knutselen hun droomwoning met behulp van Playmaïs.

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Doelstellingen

- De kinderen denken na over hoe hun droomhuis er uit ziet.
- De kleuters begrijpen dat elk kind recht heeft op wonen.

Duur

Ongeveer 30 minuten

Materiaal

- Playmaïs
- Een vochtig doekje
- Een mesje (hoeft niet scherp te zijn, bijv. een plastic mesje)
- Eventueel papier of karton als ondergrond

Te verkrijgen bij

De knutselwinkels

Verloop

- 1) De kleuters zitten in de kring. De begeleider vraagt hen waar ze wonen (bijv. een huis, appartement, ...). De kleuters reageren. Ze vertellen wat er positief en negatief aan hun woning is, en wat ze graag anders zouden willen aan hun woning.
- 2) De begeleider geeft de kinderen de opdracht hun droomhuis te maken m.b.v. Playmaïs. Ze gaan aan de tafels zitten. Elke kleuter krijgt een vochtig doekje (en eventueel een papier/karton). Op de tafels liggen heel wat Playmaïs. De kleuters gaan aan de slag: ze drukken het stukje Playmaïs op het vochtig doekje, en bevestigen het aan het papier/karton/ander stuk Playmaïs. Op die manier creëren ze hun droomwoning (met hun favoriete kleuren).
- 3) Na de activiteit nemen de kleuters hun droomwoning mee naar de kring. De kleuters kunnen het huis van hun klasgenoten bekijken. De begeleider kan de verschillende droomwoningen met de kleuters bespreken.

- 4) De begeleider legt hierbij de nadruk dat elk kind de nood heeft aan een dak boven zijn/haar hoofd.

Tips/variantie

Er kan een tentoonstelling over 'droomwoningen' (recht op wonen) georganiseerd worden op school.

Illustratie

playmais.com

www.playmais.com

'Bezoek aan het een bouwwerf'

Korte omschrijving

Een klasuitstap organiseren naar een bouwwerf.

Kinderrecht

Recht op wonen

Doelgroep

Vanaf 5 jaar

Doelstellingen

- De kleuters maken kennis met een bouwwerf.
- De kleuters beseffen dat ze recht hebben op wonen.

Duur

Ongeveer 1u.

Materiaal

- Vervoer
- Voldoende begeleiders

Verloop

- 1) In de klas wordt een inleiding gegeven op het bezoek aan een bouwwerf. Er wordt besproken wie al eens een bouwwerf zag, wat daar zoal te zien was, wie daar rondliep, welk materiaal daar aanwezig was, enz. De kinderen kunnen verwoorden in welke situatie ze reeds met een bouwwerf in aanraking kwamen (bijv. ouders die een huis bouwen, familie, toevallig langs straat, de burens, enz.).
- 2) De kleuters krijgen een rondleiding op de werf (best van een bouwvakker zelf). Er wordt bij allerlei zaken stilgestaan: grondstoffen, machines, noodzakelijke zaken aan een huis (bijv. water → recht op water, verwarming, enz.), kledij van de bouwvakker (recht op bescherming), ...
- 3) Er zitten bepaalde doe-opdrachten in het bezoek: aan bepaalde materialen voelen (steen, hout, ijzer, ...) , een waterpas uitproberen, met een hamer op een nagel slaan, enz.
- 4) Achteraf wordt de klasuitstap in de kring besproken. De kinderen kunnen er hun opmerkingen en vragen kwijt. Er wordt benadrukt dat alle kinderen recht hebben op wonen.

Opmerkingen

- Een bezoek aanvragen en plannen op de werf.
- Een rondleiding van een bouwvakker zelf kan heel verrijkend zijn.

Tips

- Men kan een klasuitstap organiseren naar een niet-vanzelfsprekende-woning.
- Men kan een bouwvakker uitnodigen in de klas. Deze persoon heeft zijn specifieke werkkledij aan en bepaalde gereedschappen bij.
- Misschien zijn de ouders van een kind uit de klas wel een huis aan het bouwen in de buurt, men kan daar een kijkje nemen...
- De begeleider kan aan de hand van prenten aantonen hoe mensen in andere landen wonen (prentwaarneming).